

INSTITUTIONUM

MEDICINÆ

LIBER SECUNDUS.

Pars I. de Morbis.

CAPUT I.

De morbi natura.

DE iis, quæ corpori secundum naturam insunt, nimirum quid sit sanitas, à quibus causis dependeat, & quæ ab homine sano actiones proficiantur, dictum hæcenus. Cum autem contraria pertineant ad idem genus, sanitatiq; opponatur Morbus; & medici sit, non solum presentem sanitatem tueri, sed etiam amissam restituere, quod idem est, ac morbos depellere: jam de morbo agendum, & quid sit, quæ ejus sint differentia, à quibus causis dependeat, quas actionum læsiones producat, quæq; singulorum sint genera, dicendum. Atque ita tribus pars hæc Pathologica absolvetur, Morborum, Causarum morbificarum, & Symptomatum tractatione; seu rebus præter & contra naturam, seu iis, quæ recedunt ab eo, quod in nobis secundum naturam, & nobis utile & conveniens est.

Que ad Pathologiam pertineant.

Distinguit quidem Fernelius, *An præter & contra naturam differant.* lib. 1. pathol. cap. 2. inter res contra & præter naturam, dum ita scribit: *omnis corporis constitutio atq; affectus, aut naturalis, aut non naturalis existit; atque non naturalis alius præter naturam, alius contra naturam est. Præter naturam, tametsi ex nature præscripto non est, illi nullam vim infert: Contra naturam, non modo nature limites excessit, sed & illi vim infert, ejusq; vires & functiones manifestè interturbat.* Verùm sine causa & præter auctoritatem antiquorum hæc facta distinctio. Ex eo enim sequitur, morbum, qui non solum secundum naturam non est, sed & actiones lædit, præter naturam non esse; quod falsum est. Deinde antiqui medici nullam faciunt hac in re distinctionem. Nam Hippocrates, Galenus, Paulus, Avicenna & alii antiqui medici longè aliter utuntur voce non naturalis, ac Fernelius. Illi enim non naturale non est præter naturam,